

**Використання інтерактивної авторської
технології «пункт призначення» у формуванні професійної компетентності
студентів-економістів**

Керекеша Ольга Владиславівна,

кандидат педагогічних наук

Одеський Національний Економічний Університет, м.Одеса

Барабаш Юлія Георгіївна,

кандидат філологічних наук

Одеський Національний Економічний Університет, м.Одеса

Постановка проблеми у загальному вигляді полягає в тому, що професійна компетентність майбутніх фахівців повинна відповідати вимогам конкурентного ринку, а саме: фахівці повинні бути освіченими і здатними до подальшого навчання, творчої співпраці й роботи в команді, мати комунікативні здібності.

Згідно з принципами Національної доктрини розвитку освіти в Україні, передумовою утвердження розвиненого громадського суспільства є підготовка освічених, моральних, мобільних, конструктивних і практичних людей, здатних до співпраці, міжкультурної взаємодії, які мають глибоке почуття відповідальності за долю країни, її соціально-економічне процвітання [3]. Одним із пріоритетних напрямів розвитку освіти є міжнародне співробітництво та інтеграція в галузі освіти, а саме вихід освіти, здобутої в Україні, на ринок світових освітніх послуг, поглиблення міжнародного співробітництва, розширення участі навчальних закладів, учених, педагогів, студентів у проектах міжнародних організацій та співтовариств [3]. Отже, оволодіння студентами міжкультурним іншомовним спілкування, що передбачає формування у них певного рівня комунікативної компетенції, є однією із складових професійної компетентності фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі формування професійної компетентності майбутніх економістів приділяється багато уваги. Так, В.В.Василевич розглядає проблему формування професійного мовлення як одну із складових європейської міжкультурної комунікації у контексті професійної підготовки майбутніх фахівців [1], теоретико-методичні засади формування професійної компетентності висвітлено в роботі М.В.Вачевського [2], Л.М.Дибкова наголошує на індивідуальному підході у формуванні професійної компетентності економістів [4], Г.Є.Чепорова розглядає застосування ситуаційного методу у формуванні професійної компетентності студентів-економістів [6] та ін. Але використання авторської технології «пункт призначення» з метою набуття студентами-економістами професійно спрямованої іншомовної компетентності для успішної реалізації у просторі європейської комунікації й світового ринку праці не була предметом окремого наукового дослідження.

Метою даної статті є розглянути використання інтерактивної технології на заняттях з англійської мови щодо її доцільності у формуванні професійного мовлення студентів-економістів як засобу іншомовної комунікації, так і набуття професійної компетентності майбутніх фахівців.

Для досягнення вищезазначеної мети, ми поставили такі **завдання**:

- визначити сутність і завдання нової авторської технології «пункт призначення»;
- розглянути структуру заняття з використання даної технології;
- висвітлити переваги даної технології у навчанні іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Динамічний ритм життя, зростаюча мобільність і швидкість у всіх його сферах диктують студентам-майбутнім фахівцям свої вимоги: така ж швидкість в оволодінні знаннями, вміннями й навичками, здатність до подальшого навчання, швидке реагування на зміни оточуючого світу, тощо. Реалізація завдань розвитку освіти неможлива без використання особистісно зорієнтованих сучасних освітніх технологій. Пошук результативних методів навчання іноземної мови, які б давали змогу отримати максимальний результат за найкоротший час, динаміку й мобільність у процесі навчання, враховували індивідуальні особливості студента, стимулює творчих викладачів до створення нових прийомів і технологій у навчанні. На нашу думку, використання саме авторських інтерактивних технологій відповідає вимогам сучасного процесу освіти.

«Інтерактивне («inter» - взаємний, «act» - діяти) навчання – спеціальна форма діяльності; це діалогове навчання, під час якого відбувається взаємодія викладача і студента» [5, с. 4]. Інтерактивні технології навчання – це така форма організації процесу навчання, у якому студент не може не брати участь у колективній співпраці, у процесі навчання, заснованому на взаємодії всіх його учасників.

Появі інтерактивної технології «пункт призначення» сприяла методика «за станціями». Розробкою цієї методики займалася ціла низка зарубіжних вчених, а от на сучасному етапі проблемі навчання «за станціями» присвячені праці К.Е.Безукладникова, М.Г.Заседателевої, Є.Н.Нельзіної. Сутність цієї методики полягає в дійовому, самостійному й диференційованому навчанні, що дозволяє вивчити новий і повторювати вже вивчений матеріал. Основною умовою організації навчального процесу за цією методикою є те, що учням надається матеріал й інструкції до його опрацювання. Основними принципами, на які спирається навчання в даній організаційній формі, є принцип інтегративності, принцип активності й самостійності учнів в учбовій діяльності, принцип поєднання індивідуальної і колективної роботи.

Сутність технології «пункт призначення» полягає в такій організації навчальної діяльності, при якій студенти поділяються на чотири групи, кожна з яких працює у «пункті» під керівництвом викладача і переміщується до наступного «пункту» (іншого викладача) після виконання певного завдання.

Важливою умовою такої роботи є однаковий період часу у кожному з пунктів. Тема заняття, матеріал, що вивчається, характер завдань обговорюється всіма викладачами.

Структура заняття з використання технології «пункт призначення» залежить від кількох факторів, а саме:

- теми уроку;
- типу уроку;

- рівня й організації групи;
- навичок, що опрацьовуються.

Тема уроку може бути єдиною для всіх пунктів, але можливий і такий варіант заняття, коли на кожному з пунктів розглядається один з аспектів якоїсь об'ємної теми, як-от: аспекти Management, Personnel, Strategy, Finance у рамках загальної теми Marketing.

Якщо це урок вивчення нового матеріалу, студенти повинні пересуватися за пунктами у певній чіткій послідовності, залежно від етапів уроку. Якщо ж це урок узагальнення знань, то можливою є робота у будь-якій послідовності, студенти самі можуть обирати наступний пункт призначення.

Викладач може запропонувати різний за складністю матеріал для тієї чи іншої групи залежно від рівня володіння іноземною мовою, тобто технологія враховує індивідуальні особливості студентів. Можна поділити студентів не за рівнем володіння мовою, тоді умови учбового процесу наблизяться до умов реального середовища, а студенти отримають додаткову мотивацію покращувати свій рівень володіння мовою.

Пункти можуть бути організовані з урахуванням навичок, що відпрацьовуються, тобто кожний з викладачів працює над розвитком певної групи навичок (читання, аудіювання, письма, мовленнєвих навичок).

Серед переваг технології можна зазначити такі, як динамічність процесу навчання, можливість студентів слухати мову не одного, а кількох викладачів під час заняття, вивчати новий матеріал і повторювати вже вивчений у цікавій формі роботи на занятті, розвивати здібності працювати в команді, співпрацювати, конкурувати між групами, можливість використовувати її як на практичних заняттях з іноземної мови, так і під час контролю самостійної роботи студентів, охопити великий обсяг матеріалу.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Інтерактивна технологія «пункт призначення» є новою експериментальною технологією, яка застосовується з метою удосконалення комунікативної компетенції як однієї із складових професійної компетентності фахівців. Можливість використання різних форм роботи, прийомів та методів на занятті з використанням цієї технології, сприймати мовлення не одного, а кількох викладачів, динамічність і швидке пристосування до змін у мовному середовищі дозволяє говорити про ефективність технології, що дає змогу отримання більш високих результатів у процесі навчання.

Резюме. Авторами даної статті розглядається сутність інтерактивної авторської технології «пункт призначення». Визначено фактори, від яких залежить структура заняття, описано умови організації процесу навчання на занятті з англійської мови. Автори наголошують на перевагах використання технології при роботі зі студентами - майбутніми економістами на заняттях з англійської мови.

Ключові слова: професійна компетентність, комунікативна компетенція, інтерактивне навчання, інтерактивна технологія, мовне середовище.

Резюме. Авторами данной статьи рассматривается суть интерактивной авторской технологии «пункт назначения». Выделены факторы, от которых зависит структура занятия, описаны условия организации процесса обучения на занятиях по английскому языку. Авторы подчеркивают преимущества использования технологии в работе со студентами – будущими экономистами на занятиях по английскому языку.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, коммуникативная компетенция, интерактивное обучение, интерактивная технология, языковое окружение.

Summary. The authors of the article review the essence of interactive author technology «Destination Point» Factors, which influence the lesson structure have been emphasized, teaching process organization conditions have been described. The authors highlight the advantages of using the technology in the process of teaching students future economists at the English lessons.

Key words: professional competence, communicative ability, interactive education, interactive technology, language environment.

Література

1. Василевич В. В. Формування професійного мовлення студентів-економістів як засобу взаємодії у просторі європейської комунікації // http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npchdu/Pedagogics/2003_15/15-31.pdf.
2. Вачевський М. В. Теоретико-методичні засади формування у майбутніх маркетологів професійної компетенції : Монографія / М. В. Вачевський. – К. : Вид. «Професіонал», 2005. – 364 с.
3. Держава і освіта. Національна доктрина розвитку // Освіта України. – 2001. – № 29. – С. 4 – 5.
4. Дибкова Л. М. Індивідуальний підхід у формуванні професійної компетентності майбутніх економістів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Л. М. Дибкова, АПН України Ін-т вищ. освіти. – К., 2006. – 20 с.
5. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за ред. Пометун О. І. — К. : А.С.К., 2004. — 192 с.
6. Чепорова Г. Є. Застосування ситуаційного методу навчання у формуванні професійної компетентності студентів-економістів / Г. Є. Чепорова // Вісник Житомирського державного університету. – Випуск 53. – Педагогічні науки. – Житомир, 2010. – С. 140 – 144.